

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Crux Christi Regnum Sceptrum. Thronus. Ex Veteri. Novo. Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Tabula Legis.

Ipse Tabula, quæ DEI digitò scriptæ sunt, Ex. 31. 18. Crucis Dominicæ præterierunt Sacramentum: denarius enim numerus per X. Literam, quæ Crucis exprimit speciem, designatur. B. Petr. Dam. in Invent. S. Cruc.

Therebinthus.

Jacob infodit eos, (deos Laban) subter therebinthum. Therebinthus arbor resinam generans, pretiosissimum lignum Crucis, quod virtutis est optimæ, significat: subter quam omnia peccata nostra sepeliuntur, ut eorum ultra nulum vestigium reperiantur. S. Rupert. in Gen. 1. 8. cap. 12.

Idola, quæ Jacob sepelivit sub ligno, significant vitia, & peccata, quæ absconduntur sub ligno Crucis. V. Beda in c. 35. Gen.

Trecenti Abrahæ.

Trecentos, decem, & octo. Gen. 14. 12. S. Ambrosius ad mysterium Crucis refert. T. enim, quod Græcis 300. significat, signum est Crucis. I. & H. quæ significant 10. & 8. initium sunt, & abbreviatio Græci nominis JESU. Corn. hic.

Trecenti Gedeonis.

Trecentos elegit ad prælium Gedeon. Judic. 7. 7. ut ostenderet, non in numero multitudinis, sed in Sacramento Crucis, Mundum ab incurso graviorum hostium liberandum. S. Ambr. Prologo in lib. 1. de S. Spir.

Turris David.

Est Crux Christi tanquam turris David Cant. 4. 4. ædificata cum propugnaculis &c. S. Laur. Inst. de Triumph. c. 17.

Vas Olei.

Vas medicinale Crux; unde hoc oleum redundavit in vase; & dilectio Christi in Cruce. S. Bonav. in Pl. 30.

Virga Moysis.

Crucis virtutem habuit virga Moysis in Serpentem conversa. S. Andreas Cret. or. in exalt. Cruc. Virga, per quam Ægyptus corripitur, & Pharo superatur, Crux Christi est, per quam Mundus vincitur, & princeps hujus Mundi triumphatur. V. Beda in Ex. c. 7.

Umbra alarum.

In umbra alarum tuarum. Pl. 56. 2. id est, in protectione Crucis contra diabolum: alæ enim expansæ crucem faciunt, & umbram.

§. II.

Alia Symbola ex Patribus.

Prinicipatus super humerum ejus. Il. 9. 6. Id significat virtutem Crucis, cui suspensus adhæsit humeris. Quod Crux sit præcipuum insignis principatus, ac roboris, ut oculis cer-

nitur. Considerate totum Mundum; an in eo quidquam geratur sine hac figura, aut constet illa societas. Mare non sulcatur; nisi hoc trophæum, quod vocatur velum, in navi maneat incolume. Fossiles non operantur, sicut nec opifices, nisi instrumentis hanc formam habentibus. S. Justinus M. 2pol. 2. ad Antoninum Pium.

Cælum quoque ipsum hujus signi figurâ dispositum est: Nam cum quatuor partibus, id est, Oriente, & Occidente; Meridie, & Septentrione. distinguitur; quatuor quasi Crucis angulos continet. S. Ambros. Tom. 5. f. 6.

Etiâ homo ad formam Crucis figuram habet imaginem; ut qui sit ad imaginem CHRISTI crucifixi. Anastas. Sinaita lib. hexam.

Crux ipsa nos sumus, cui Christus memoratur infixus. Homo enim formam Crucis habet; quam si manus extenderit, exprimit manifestius. *Infixus sum in limbo profundi.* Pl. 68. limbum quidem nos esse, manifestum est. S. Bern. f. 4. in Vigil. Nat. D.

Fortiter certemus contra vitia in hac domo Domini: ubi est habitatio peregrinationis nostræ; in qua erectum vexillum S. Crucis, in signum spiritualis militiæ, pro lucrandis aureis coronis in cælestibus regnis. Thom. Kemp. p. 2. f. 6. ad Novitios.

§. III.

*Crux, Christi Regnum, sceptrum, thronus.**Ex Veteri, & Novo.*

Sedisti super thronum. Pl. 9. 5. Crucem vocat thronum. Bellarm. hic.

Dicite in Gentibus, quia Dominus regnavit. Pl. 95. 10. S. Aug. legit: quia Dominus regnavit à ligno. Quam lectionem olim fuisse in Sept. interpretatione, & ab Hebræis sublatam, testatur S. Justinus in Dial. cum Tryphone. Bellarm. hic.

Vidi Dominum sedentem super solum excelsum. Il. 6. 1. Id est, vidi in Spiritu Dominum omnium JESUM Christum, propter passionem mortis, gloriâ, & honore, coronatum. Illud verè excelsum est solum, & ab homilitate humana, quâ pati dignatus est, longè elevatum. S. Rupert. hic. In Cruce, tanquam Rex in folio, stabat Dominus JESUS; singulis ea, quæ habebat, dividens. S. Laur. Just. de triumph. c. 18.

Factus est principatus super humerum ejus. Il. 9. 6. Quis omnino regnum insigne potestatis suæ humerò præfert; & non, aut capite diademâ, aut in manu sceptrum, aut aliquam propriæ vestis notam? sed solus novus Rex seculorum, Christus JESUS, novæ gloriæ, & potestatem, sublimitatem suam in humero extulit; Crucem scilicet: ut secundum priorem prophetiam Pl. 95. exinde Dominus regnaret à ligno. Tertull. lib. adv. Judæos.

Principatus ipsius est Crux, & mors ejus. S. Ignat. M. ep. ad Philadelph.

Memento

Memento mei, cum veneris in regnum tuum. Luc. 23. 42. Da mihi regnum, commemoras: quid enim regni vides? clavi, & crux est, quod inspicis. Sed ipse, crux, inquit, regnum est; & ideo eum regem nomino; quia Crucifixum inspicio. Imperatorum est, pro omnibus mori, & regis optimi pro communi utilitate nunquam reculare supplicium. S. Chrysostomus. f. de Cruce & latr.

Ex Patribus.

Crux regni sceptrum, diadema pulchritudinis, virga potentiae. S. Andreas Cret. or. in exalt. S. Cruc.

Principatus Domini, & regnum, Crux est. Est bene animadverteris; invenies non aliter regnare in nobis Iesum, nisi per afflictionem. Theophylactus in Luc. c. 23.

S. Laurentius Just. vocat Crucem Ducis nostri gloriosissimum vexillum. in Exalt. S. Cruc.

Non à Nazaræis præcipitari, non à Ierosolymitis lapidari, non ab Herode perimi; non aliâ voluit morte consummari; sed Crucis expectare voluit triumphum. Ipsa enim est typus Monarchiæ singularis; ut in nomine Iesu omne genua flectatur, Philipp. 2. 10. Et hoc est, quod cacumina Crucis caelos ostendunt, ima petunt inferos, cornua terram tegunt. S. Bonaventura. in Luc. 4.

Crux Regnum Patris, Sceptrum Filij, sigillum Spiritus Sancti, totius est testimonium Trinitatis. S. Rupert. lib. 6. c. 21.

§. IV.

Crux gloria Christi.

Moyses & Elias, cum eo loquentes. Matth. 17. 3. Præter tres causas transfigurationis Christi, & adfectorum Moyses, & Elias, hanc quartam ponit: ut crucis gloriam ostendat; & tam Petrum, quam reliquos, qui passionem formidabant, consolaretur, & ad sublimius erigeret. Non enim tacebant; sed loquebantur de gloria, quam completurus erat in Ierusalem: de Cruce videlicet, & Passione; Sic enim ipsam semper appellabant. S. Chrysostomus. in Matth. hom. 57. Loquebantur de excessu, Euthym. loquebantur de cruce, Alij. loquebantur de gloria. Crux enim, quæ aliis probrum, Christo gloria fuit. Quis enim non glorificet Christum, qui pro nobis voluit Crucifigi? Eusebius. t. 1. mir. Chr. l. 12. sect. 1. Obf. 1.

Ita exaltari oportet Filium hominis. Jo. 3. 14. Cur Christus D. Crucifixionem suam, non suspendium, sed exaltationem, vocat? S. Anastasius Sinaita l. 4. de rectis fid. dogm. *data est mihi omnis potestas in caelo, & in terra.* Matth. 28. 18. Acti manifestè diceret: auctorem gloriæ istius Crucem esse. Sylv. hic 9. 36.

Nondum erat Spiritus datus, quia Iesus nondum erat glorificatus. Joan. 7. 39. Quoniam nondum fuerat crucifixus, non erat Spiritus S. hominibus datus. Illud quippe glorificatus, idem valet, - quod Crucifixus. Nam

etiam res est naturâ suâ ignominiosa: quia tamen eorum causâ fiebat, quos amabat; gloriam illam Christus appellat. Sanct. Chrysostomus. tom. 6. or. de S. Pent.

Ex Patribus.

Crux inter omnia maxima gloria Christi est. Theophylactus in Luc. 22.

Crux trophæum contra dæmones erectum, gladius contra peccatum. Crux Patris voluntas, Unigeniti gloria, spiritus exultatio; angelorum decus. S. Chrysostomus. tom. 6. or. in Crucem Domini.

O ineffabilis potentia Crucis! ô admirabilis gloria Passionis! in qua, & tribunal Domini, & iudicium Mundi, & potestas est Crucifixi. S. Leo l. 8. de Pass.

Crux gloria tua est, crux imperium tuum est super humerum tuum. Portas portantem te: qui portat Crucem tuam, portat gloriam tuam; qui portat gloriam tuam, portat te: portantem autem te portas super humerum tuum. Drego Ost. de triumph.

§. V.

Ex Cruce nota Divinitas Christi.

Tu es Christus. Marci 8. 31. Ubi Petrus Christum Filium Dei confessus, coepit eos docere, quoniam oportet Filium hominis multa pati. Victor Antiochen: posteaquam Divinitatis suæ sensum illis impressit, doctrinam de Cruce, & passione, mox subjunxit. Ut scilicet facilius ejus Divinitas crederetur; nec absq; Cruce volebat Deus prædicari. de Castillo illat. 243.

Plenitudo fidei, Crux Domini. S. Ambr. in Luc. 6.

§. VI.

Crux victoriosa Christo, & nobis.

Ex Scriptura.

Surge, Domine, & dissipentur inimici tui &c. Num. 10. 35. dicebat Moyses, cum arca foederis elevaretur. Cum autem deponeretur, agebat: *revertere Domine ad multitudinem exercitus Israel.* v. 36. Ità etiam, cum Christus D. cujus imaginem arca illa ferebat, elevatus est in Crucem, ad pugnandum contra hostes suos, dictum est illi per Prophetas: surge Domine, & virtute tuâ cuncti tui hostes dissipentur. Postquam autem corpus descendit in speluncam, & anima in limbum; clamabat sponsa: *revertere Domine ad multitudinem exercitus Israel.* de Ponte in Cant. 2. Exh. 39. §. 1.

Tulit Iabel clavum. Judic. 4. 21. Infracla, & invicta arma; in quibus Ecclesia Dei conterit, & aufert caput serpentis; Crux est Iesu. Anastas. Sinaita l. 12. hexam.

Tulit unum lapidem. 1. Reg. 17. 49. jecit, inimicum in fronte percussit; cecidit eo loco corporis, ubi signum Christi non habuit. S. Aug. in Ps. 143.

Fff 3

Feci